

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

March 2023 | LV

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

REDAKTORA SLEJA

Redakcijas sleja

Cienījamie lasītāji!

Svarīga loma nākotnes sabiedrības veidošanā ir jauniešiem. Viņu enerģija, entuziasms un jaunas perspektīvas ir nenovērtējamas, lai risinātu mūsdienu sarežģītās problēmas, it īpaši runājot par klimata pārmaiņu novēršanu. Mēs esam

parādā jauniešu kustībai pateicību par apņēmību, smago darbu un jūsmīgi paustām īpašajām zināšanām šajos jautājumos.

Esmu bijis tiešs liecinieks viņu dedzībai un aizrautībai cīnīties pret klimata pārmaiņām, kad es, piedalīdamies ANO klimata samitā Ņujorkā, soļoju gājienā pa Volstrītu un Manhetenu līdzās Grētai Tūnbergai (Greta Thunberg) un jaunatnes kustības dalībniekiem. Kad piekritu būt priekšsēdētājas vietnieks komunikācijas jautājumos, viens no maniem galvenajiem mērķiem bija vairot jauniešu pārstāvību.

Laika gaitā Komiteja ir cieši sadarbojusies ar jauniešiem un jaunatnes organizācijām un atzinusi viņu ieguldījumu ilgtspējīgākas un taisnīgākas sabiedrības veidošanā, un šajā nolūkā īstenojusi tādas iniciatīvas kā "Pilsoniskās sabiedrības balva jauniešiem 2022" un "["Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi"](#) (YEYS).

Gaidāmais pasākums "Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi", kas norisināsies 14. reizi un kas būs veltīts jaunatnes dialogiem par demokrātiju, apliecina EESK apņemšanos veicināt jauniešu līdzdalību. Ar nepacietību gaidu jauniešu ieteikumus un viedokļus par Eiropas nākotni. Būšu priecīgs martā tikties ar viņiem Briselē.

Jūtos lepns par to, ka, izstrādājot [atzinumu](#), esmu devis ieguldījumu, lai iedibinātu Jauniešu apaļā galda debates par klimata un ilgtspējas jautājumiem, kurās piedalās jauniešu un ES iestāžu pārstāvji. [Levirzes sanāksmē](#), kas notika 2021. gada jūlijā, piedalījās 11 jaunieši un Komisijas priekšsēdētājas izpildvietnieks Franss Timmermans (Frans Timmermans). Minētā iniciatīva deva jauniešiem iespēju dalīties ar idejām un risinājumiem attiecībā uz klimata pārmaiņām un palīdzēja piesaistīt jaunu aktīvistu paaudzi.

EESK nodrošina arī, ka jauniešu viedoklis tiek sadzirdēts globālās politikas veidošanā, un šajā nolūkā uz UNFCCC sanāksmēm sūta jauniešu delegātu kā vēl vienu EESK delegācijas pārstāvi. Sofija Vīgande (Sophia Wiegand) bija EESK jauniešu delegāte, kas piedalījās COP26 un COP27 sanāksmē.

Atskatoties uz laiku, kad biju EESK priekšsēdētājas vietnieks, esmu apbrīnojis to, cik izlēmīgi un enerģiski ir jaunieši, ar kuriem man bija izdevība sadarboties. It īpaši mūsu jaunie praktiskanti ir bijuši iedvesmas avots. Viņu dalība EESK pasākumos ir bijusi vērtīgs ieguvums Komitejai, un mēs lepojamies ar to, ka, pateicoties mums, viņi apgūst prasmes un zināšanas, kas vajadzīgas, lai kļūtu par aktīviem pilsoņiem un līderiem savās kopienās. Tieši ar tādām iniciatīvām kā Eiropas Prasmju gads (2023) mēs varam turpināt veidot un attīstīt jaunās paaudzes talantus un nodrošināt viņiem instrumentus un zināšanas, kas viņiem vajadzīgas nākotnes problēmu risināšanai.

Esmu gandarīts par progresu, kas gūts, spēcinojot jauniešus zaļās pārkārtošanās kontekstā. Tomēr vēl joprojām ir daudz darāmā. Esmu pārliecināts, ka mēs turpināsim balstīties uz šiem centieniem, lai nodrošinātu jauniešu viedokļu uzklauššanu, un ka mēs steidzami rīkosimies, lai risinātu klimata krīzi. No tā ir atkarīga mūsu planētas un iedzīvotāju nākotne.

Cillian Lohan

EESK priekšsēdētājas vietnieks komunikācijas jautājumos

TURPM?KIE NOTIKUMI

2023. gada 23.-24. marts, Brisele

“Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi” 2023

2023. gada 26.-27. aprīlis, Brisele

EESK plenārsesija

2023. gada 19. jūlijs, Brisele

Energētiskās nabadzības novēršana vizībā uz taisnīgu pārkārtošanos

RUN?SIM BEZ APLINKIEM!

Šajā rubrikā EESK locekļi dalās domās par svarīgiem Eiropas darba kārtības jautājumiem. Šoreiz EESK loceklis **Rudolf Kolbe** skaidro, kā, būvniecībā izmantojot koksnī, var palīdzēt samazināt būvniecības nozares CO₂ emisijas. EESK pēc Eiropas Savienības prezidentvalsts Zviedrijas pieprasījuma ir izstrādājusi par šo tematu ziņojumu, un R. Kolbe ir tā ziņotājs. Ziņojums tiks apspriests EESK marta plenārsesijā.

KOKMATERIĀLU IZMANTOŠANA ?KU B? VNIEC?B? NODROŠINA M?SU PRINCIPU UN DZ?VES KVALIT?TES SASKA?U

Sagatavojis Rudolf Kolbe

Būvniecības nozare spēcīgi ietekmē CO₂ emisijas Eiropas Savienībā un pasaulē. Ir svarīgi samazināt tās ietekmi. Koka ēku būvniecības veicināšana var palīdzēt to izdarīt un veicināt zaļo pārkārtošanos.

Augdami koki uztver oglekli. Koksne tīra oglekļa sastāvs ir aptuveni 50 %. Būvniecībā izmantotiem kokmateriāliem ir daudz pozitīvu īpašību: daudzās valstīs kokmateriālus no mežiem, kas sertificēti kā ilgtspējīgi, nav jāved tālu, jo tos ir iespējams iegūt salīdzinoši tuvu būvlaukumam; to apstrāde parasti nav sarežģīta vai videi kaitējoša; kokmateriālus ir viegli izmantot atkārtoti. Salīdzinot ekvivalentas ēkas visā to kalpošanas ciklā, atklājas, ka no iegultās enerģijas, siltumnīcefekta gāzu emisiju, gaisa un ūdens piesārņojuma un citu ietekmes rādītāju viedokļa kokmateriāli ir laba alternatīva.

Tomēr, lai veicinātu koka ēku būvniecību klimata mērķu sasniegšanas nolūkā, ir svarīgi iepirkumā izmantot kvalitātes kritērijus, tostarp ilgtspējas un dzīves cikla kritērijus, kā arī izvēlēties tādas iepirkuma procedūras,

kas būtu piemērotas inovatīvu risinājumu izmantošanai. Ja mēs vēlamies, lai konkurences pamats būtu kvalitāte un lai publiskais iepirkums būtu klimatu saudzējošs, ir vajadzīgas stingrākas tiesiskās prasības. Mums ir arī jāapmāca līgumslēdzējas iestādes, kā piemērot šādus kritērijus un prasības.

Līdztekus mums ir vajadzīgi ēku dzīvescikla emisiju standarti un atbilstoša prasība visā būvniecības sektorā uzrādīt informāciju par oglekli. Tāpat ir nepieciešama tāda tiesiskā vide un tehniskie apstākļi, kas veicinātu gan inovāciju vispār, gan – konkrēti – inovāciju koka konstrukciju jomā.

Koka konstrukcijas var nodrošināt ilgtspējīgu, iekļaujošu un skaistu dzīvestelpu cilvēkiem, kas šajās ēkās dzīvos un uzturēsies.

“VIENS JAUT?JUMS...”

Viens jautājums...

Marta izdevumā mēs jautājām EESK loceklei **Nicoletta Merlo**, kas ir būtiskākais viņas jaunajā atzinumā “Jauniešu loma zaļās pārkārtošanās procesā”. Atzinums tiks pieņemts EESK marta plenārsesijā.

Nicoletta Merlo: Uzklusiet jauniešus!

“EESK Info” jautājums: Kāda vajadzētu būt jauniešu lomai zaļās pārkārtošanās procesā?

Nicoletta Merlo: Jauniešiem zaļās pārkārtošanās procesā var būt izšķiroša loma, un viņi ir jāuzklausa vismaz divu iemeslu dēļ. Galvenokārt ir vērts atcerēties, ka lēmumi, ko politiskie līderi šodien pieņem klimata pārmaiņu un vides jautājumos, vispirms ietekmēs jauniešus un nākamās paaudzes, kurām tādējādi ir tiesības paust savu viedokli.

Vēl viens būtisks aspekts, kas jāņem vērā, ir tas, ka jaunākā paaudze ir visjutīgākā un apzinās nepieciešamību īstenot zaļo pārkārtošanos un rīkoties, lai panāktu vides ilgtspēju. Pēdējos gados klimata pasākumi visā Eiropā ir piesaistījuši lielu skaitu jauniešu. Daudzas vides un sociālās kustības, ko veido jauni cilvēki, vietējā, valsts un Eiropas līmenī ir pastiprinājušās, rīkojot demonstrācijas un valdībām un politikas veidotājiem pieprasot īstenot konkrētus pasākumus, lai aizsargātu vidi un sasniegtu klimatneitralitāti.

Lai arī jauniešu loma ilgtspējīgākas, iekļaujošākas un zaļākas pasaules veidošanā tiek atzīta aizvien vairāk un 2022. gads bija pasludināts par Eiropas Jaunatnes gadu, ir skaidrs, ka jauniešiem joprojām ir grūti panākt, ka viņu viedoklis tiek sadzirdēts, un atrast savu vietu lēmumu pieņemšanā kopumā, nevis tikai tad, kad tiek risināti zaļās pārkārtošanās jautājumi.

Jaunatnes organizācijām būtu jādod iespēja sistemātiski un strukturēti – ne tikai dažkārt – paust savu viedokli iestādēs, lai šīs organizācijas varētu sniegt praktisku un jēgpilnu ieguldījumu visu līmeņu lēmumu pieņemšanā un īstenot idejas un projektus, kas saistīti ar vides ilgtspēju.

Lai to panāktu, iestādēm vispirms un galvenokārt būtu jāpieņem [“jauniešu tests”](#), jāsniedz jauniešu organizācijām pienācīgs (un strukturāls) finansiāls atbalsts un sistemātiski jānovērtē ieguldījumu ekonomiskā, politiskā un sociālā ietekme uz jaunāko paaudzi, sniedzot jauniešiem skaidru priekšstatu par to, kā un cik lielā mērā publiskā politika pozitīvi ietekmē viņu dzīvi.

Divi citi svarīgi aspekti, kam jāpievēršas saistībā ar jauniešu lomu zaļās pārkārtošanās procesā, ir izglītība un nodarbinātība.

Ņemot vērā ārkārtas situāciju klimata un vides jomā, izglītībai par ilgtspēju būtu jāklūst par vienu no skolu prioritātēm. Bērnu izglītošana par ilgtspēju un vides aizsardzību būtu jāsāk visjaunākajā vecumā un jāturpina visā skolas mācību ciklā. Ir vajadzīga starpnozaru pieeja, kas nodrošina teorētiskas un praktiskas prasmes, tostarp palīdzot pāriet no skolas uz darba dzīvi un izmantojot profesionālo mācekļību. Svarīga ir arī mūžizglītība, jo zaļās pārkārtošanās panākumi būs atkarīgi arī no tā, kā skolas, iesaistoties ārpusskolas pasākumos, spēs sadarboties ar vietējām pašvaldībām, it īpaši ar jauniešu organizācijām un organizētu pilsonisko sabiedrību, tādējādi palielinot iedzīvotāju informētību un līdzdalību.

2023. gads ir pasludināts par Eiropas Prasmju gadu, un bez prasmēm pārkārtošanos īstenot nevarēs. Ir ļoti svarīgi nodrošināt jauniešiem prasmes, lai viņi spēj pārvaldīt zaļās pārkārtošanās radītos jauninājumus, jo tā nenovēršami ietekmē un turpinās būtiski ietekmēt darba pasauli. Tāpēc ir jāiegulda apmācības un mācīšanās praksē darba vidē, it īpaši kvalitatīvas mācekļības un stažēšanās veidā.

Zaļās pārkārtošanās procesam ir jābūt taisnīgam, nodrošinot darba ņēmēju pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi, kvalitatīvas darbvietas visiem un nevienu neatstājot novārtā. Tāpēc ir būtiski, lai apmācības politikas pasākumi būtu integrēti ar rūpniecības politiku, saskaņoti ar citām attīstības stratēģijām un detalizēti plānoti teritoriālajā un vietējā līmenī ciešā sadarbībā ar sociālajiem partneriem.

Visbeidzot jānorāda, ka zaļās pārkārtošanās panākumu atslēga ir inovācija. Tāpēc, lai sasniegtu izvirzītos mērķus, ir svarīgi mudināt jauniešus, kuriem ir uzņēmējdarbības spējas, iesaistīties inovācijas procesā; šajā nolūkā var izmantot tādus pasākumus kā īpaša apmācība un atbalsts inovatīviem projektiem, kā arī pienācīgs finansiālais atbalsts.

UZMINIET, KAS IERADIES VIESOS!

Pārsteiguma viesis

“Pārsteiguma viesis” ir rubrika, kurā mēs iepazīstinām lasītājus ar izcilām zinātnes, žurnālistikas un kultūras personībām. Šomēnes tajā viesojas amerikāņu režisors, producents un kinematogrāfists Evgeny Afineevsky, kurš ir radījis dokumentālās filmas par karu gan Ukrainā, gan Sīrijā.

Viņa filma “**Winter on fire: Ukraine's fight for freedom**” (“Ziema liesmās: Ukrainas cīņa par brīvību”), kurā atainoti 2013.-2014. gadā notikušie Ukrainas Eiromaidana protesti, tikusi izvirzīta “Oskaram” un četrām “Emmy” balvām. 2016. gadā Evgeny Afineevsky vairākus mēnešus pavadīja Sīrijā un ieguva vispusīgu kara materiālu savai godalgotajai dokumentālajai filmai “**Cries from Syria**” (“Kliedzieni no Sīrijas”), kura tika oficiāli atlasīta 2017. gada Sandensas kinofestivālam. 2022. gadā režisors uzņēma vēl vienu Ukrainai veltītu filmu — “**Freedom on fire: Ukraine's fight for freedom**” (“Brīvība liesmās: Ukrainas cīņa par brīvību”). Šajā darbā atspoguļots nesēnā iebrukuma sākums un parādīts, cik postoši karš ietekmē vienkāršo ukraiņu dzīvi.

Intervijā, ko Evgeny Afineevsky sniedza izdevumam “EESK Info”, režisors stāsta par savu darbu kara dokumentēšanā.

Eugene Afineevsky: “Katrs no mums ir ?dens piliens, kop? m?s esam oke?ns”

EESK info: Pirms dažiem gadiem jūs sākāt pievērsties Ukrainas tematikai ar “Oskaram” nominēto filmu “Ziema liesmās: Ukrainas cīņa par brīvību”, un tagad jūs nākat klajā ar jaunu filmu “Brīvība liesmās: Ukrainas cīņa par brīvību”. Vai tā ir šī paša stāsta II daļa?

Eugene Afineevsky: “Ziema liesmās” bija kampaņa par mieru. 2022. gada februārī es jutu steidzamu nepieciešamību kā kinorežisors atgriezties pie šī stāsta un parādīt tā nepārtrauktību saistībā ar šodienas karu. Tāpēc es neteiktu, ka “Brīvība liesmās” ir turpinājums. Tā drīzāk savieno visus posmus ceļā no Maidana līdz punktam, kurā mēs esam tagad. Kā redzat, šis karš turpinās jau astoņus gadus. Tā ir cīņa par cieņu, brīvību un cilvēktiesībām.

Kas jūs pamudināja veidot šo pirmo filmu par Ukrainu?

Es teiktu, ka tas bija Maidans un atklāsme par ukraiņu tautas drosmi. Viņi iestājās par savām tiesībām, par savu pārliecību. Viņi iestājās par neatkarīgu nākotni Ukrainai kā vienotai valstij, kas ir piederīga Eiropas brīvo tautu saimei. Tas ir tas, ko es pieredzēju un kas man pagājušajā gadā lika atkal pievērsties šim stāstam un turpināt sāgu.

Vai ir kāds īpaši neaizmirstams stāsts no jūsu konkrētās pieredzes saistībā ar ukraiņiem, kurā jūs vēlētos ar mums dalīties?

Tādu ir ļoti daudz. Bet viens ir tāds, kuru es stāstu, kad dzirdu, ka mēs nevaram mainīt vēsturi. Kad biju Maidanā, 2013.-2014. gada aukstajā ziemā ieraudzīju plakātu, kurā bija attēlots liels ūdens piliens un

rakstīts “Katrs no mums ir ūdens piliens, kopā mēs esam okeāns”. Es redzēju vienotību, ar kādu ukraiņu tauta parādīja valdībai savu apņēmību, spēku un gribu mainīt savu vēsturi kā nācija, – un to darīja. 93 dienu laikā cilvēki no dažādām sociālajām grupām, bagāti un nabadzīgi, jauni un veci, sasniedza savus mērķus, darbojoties kopā un cienot cits citu. Domāju, ka pašlaik mums ir svarīgi būt vienotiem.

Ko jūs sagaidāt no ES, Eiropas valstīm un pilsoniskās sabiedrības, kas palīdzētu ukraiņiem šajā karā?

ES nozīmē apvienošanos un vienotību. Domāju, ka tagad ir pienācis laiks novērst trešā pasaules kara sākšanos. Jo ātrāk mēs to atzīsim, jo ātrāk pasaule būs vienota. Ukraiņi nelūdz cilvēkus no citām valstīm nākt un cīnīties, bet gan palīdzēt viņiem uzvarēt šajā karā. Un tas ir lieliski – pasaule un mēs visi pulcējamies ap Ukrainu, lai apturētu šo karu.

Jūs veltījāt šo filmu žurnālistiem, kuri šodien riskē ar savu dzīvību. Cik svarīgi kara laikā ir reportieri un aktīvisti?

Šo vēstījumu es paudu pirmajā filmā un turpinu to atkārtot, jo esmu strādājis kopā ar žurnālistiem uz vietas un daži no viņiem vairs nav mūsu vidū. Statistika liecina, ka žurnālisti, ukraiņu režisori un reportieri gāja bojā kara pirmajos mēnešos, kuri bija visnežēlīgākie. Tomēr šis karš tiek izcīnīts ne tikai kaujaslaukā, bet arī medijos. Propaganda ir galvenais ierocis: “ņemiet melus, atkārtojiet tos vēl un vēl, un tie kļūs par patiesību”, atgriežoties pie Jozefa Gebelsa rokasgrāmatas.

Krievijas agresija pret Ukrainu notiek burtiski uz Eiropas sliekšņa, un tā smagi ietekmē Eiropas valstis. Kā ir ar ASV? Kā cilvēki ir reaģējuši tur? Vai NVO un pilsoniskās sabiedrības organizācijas ir mobilizējušās?

ASV valdība palīdz, cik vien iespējams, bet šeit, Holivudā, netiek daudz runāts par Ukrainu. Daži tīkli joprojām atspoguļo karu, bet ne pamatstraumes mediji. NVO jau no paša sākuma ir palīdzējušas cilvēkiem, bet sabiedrība kopumā ir uz cita viļņa, un tā ir kara realitāte. Mēs esam koncentrējušies uz daudzām citām lietām, un man kā režisoram ir sāpīgi redzēt, ka trūkst politisko filmu. Šķiet, ka Holivuda cenšas abstrahēties no politiskām situācijām. Bet beigu beigās, ja Ukrainā cietīs kāda kodolelektrostacija, tā būs cena, kas jāmaksā mums visiem.

2017. gadā jūs uzņēmāt arī filmu “Kliedzieni no Sīrijas” – vēl vienu darbu, kas veltīts karam un konfliktiem. Kas jūs pamudināja veidot šo dokumentālo filmu? Vai jums izdevās pievērst uzmanību šai tragēdijai?

Ar filmu “Kliedzieni no Sīrijas” es mēģināju parādīt savu redzējumu par to, kas notika Sīrijā no sākuma līdz milzīgajai bēgļu krīzei. Daudzi cilvēki, kuri parādīti filmā “Kliedzieni no Sīrijas”, tagad ir miruši. Tas pats attiecas uz filmām par Ukrainu. Esmu centies izskaidrot pasaulei, ka tas nav vietējs konflikts, bet gan karš. Esmu arī centies savienot aktīvistus un brīvprātīgos, bet pats galvenais – žurnālistus savienot ar žurnālistu frontē, kuram filmā ir vadošā loma. Savā jaunākajā filmā es parādīju vissvarīgāko – mediju karu, jo daudz laika esmu pavadījis pilsētās un mediju sfērā, parādot, kas ir propaganda. Es vēlētos pastāstīt svarīgus stāstus par šodien un ļaut to varoņiem paust skaidru un nepārprotamu vēstījumu, izglītēt pasauli un aicināt uz rīcību. Katra mana filma ir vērsta uz atbalstu, aktīvu pozīciju un rīcību.

Vai jums šķiet, ka ar savām filmām esat sasniedzis savus mērķus?

Jā! Domāju, ka tieši tas mani mudina turpināt. Es redzu pārmaiņas, ko ir radījušas manas filmas, iedvesmojot politisku rīcību. Es redzu, kā ir mainījušies cilvēki, noskatoties manas filmas par Sīriju un Ukrainu. Jautājumu un atbilžu sesijās cilvēki vienmēr jautā: “Kā mēs varam palīdzēt? Ko mēs varam darīt?” Tas ir jautājums, ko es dzirdu gandrīz katru reizi. Tas patiešām ir iedvesmojoši un liek man justies lieliski.

Kas būs jūsu nākamais projekts? Vai jums jau ir kādas ieceres?

Nē, ne gluži tagad. Vispirms mums ir jāpabeidz šis karš. Jo, ja rīt šis karš kļūs liels, režisori vairs nebūs vajadzīgi, un Holivudas vairs nebūs. Tikai būdami vienoti, mēs varam uzvarēt šajā hibrīdkarā Ukrainā un medijos, jo propaganda un meli var viegli tikt pāri ES vai ASV robežām, un tiem nav vajadzīga vīza. Tie ceļo brīvi, un tieši to visi joprojām aizmirst Holivudā, Amerikā un visā pasaulē.

Filmas [“Brīvība liesmās”](#) traileris.

Vairāk par filmu varat uzzināt [šeit](#).

EESK JAUNUMI

Ir pienācis laiks ES zilajam kursam: EESK uzskaidra darbus ūdens resursu jomā?

Tā kā ūdens trūkums un piesārņojums joprojām rada globālas problēmas, pašreizējais ES politikas satvars šķiet nepietiekams. Šajā sakarā 27. februārī Komitejā pulcējās augsta līmeņa eksperti ūdens resursu jomā, lai apzinātu iespējamās risinājumus. Šī

uzklausīšana ir iezīmējusi sākumu EESK darbam ūdens resursu jomā.

EESK gatavo pašiniciatīvas atzinumu kopumu, un rudenī tā dalīsies ar pilsoniskās sabiedrības ieteikumiem par ūdens resursu nākotni Eiropas Savienībā.

2022. gada vasarā Eiropā tika piedzīvots vislielākais sausums pēdējo 500 gadu laikā. Lai gan ES zaļais kurss satur priekšlikumus ūdens problēmu risināšanai, šie mērķi nav pietiekami integrēti ES rīcībpolitikās. Ir vajadzīga mēroga maiņa, lai izvairītos no iepriekš pieļautajām kļūdām enerģētikas politikā.

EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng** norādīja: “Eiropas Savienībai ir iespēja sevi pozicionēt kā līderi ūdens jomā.”

Arī Eiropas Parlaments neseno aicināja izstrādāt ES ūdens resursu stratēģiju. EP deputātu sadarbības grupas ūdens jautājumos priekšsēdētāja **Pernille Weiss** sacīja: “Ļoti ceru, ka Eiropa kļūs par paraugu tam, kā rūpēties par ūdens resursiem.”

EESK atbalstīs visaptverošu ES stratēģiju ūdens resursu jomā, izstrādājot virkni pašiniciatīvas atzinumu, tostarp priekšlikumus par tīra ūdens resursu aizsardzību, ar ūdens resursu jautājumiem saistītu starptautisko konfliktu seku prognozēšanu un mazināšanu, kā arī ūdens resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu.

Rūpniecības pārmaiņu konsultatīvās komisijas (CCMI) priekšsēdētājs **Pietro Francesco De Lotto** uzsvēra ūdens resursu rūpniecisko dimensiju: “Ūdensneefektīvas tehnoloģijas ir svarīga daļa no risinājuma, kas mums

vajadzīgs ne tikai rūpniecībai, bet visai sabiedrībai.”

Kopīgā pētniecības centra (JRC) ģenerāldirektora vietniece **Salla Saastamoinen** sacīja: “JRC atbalsta EESK mērķi panākt holistisku pieeju ūdens resursu apsaimniekošanai.”

EESK Darba ņēmēju grupas priekšsēdētājs **Oliver Röpke** uzsvēra ūdens kā cilvēktiesību elementa nozīmi: “Mūsu risinājumu centrā jābūt solidaritātei un ilgtspējai.” (gb)

Sviatlana Tsikhanouskaya Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā: “Baltkrievija nedrīkst būt Putina mierinājuma balva”

EESK februāra plenārsesijā Baltkrievijas demokrātiskās opozīcijas līdere Sviatlana Tsikhanouskaya aicināja ES iestādes atbalstīt Baltkrievijas iedzīvotājus cīņā pret autoritārismu. Viņa sacīja, ka Baltkrievija ir pelnījusi dalību Eiropas saimē, un tas ir iespējams tikai ar visu ES iestāžu aktīvu atbalstu.

Cilvēktiesību stāvoklis Baltkrievijā pasliktinās: aptuveni 1500 pilsoņu ir aizturēti politisku iemeslu dēļ, un vidēji 17 cilvēki ik dienu tiek ieslodzīti cietumā.

EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng** norādīja: “Visi politiķi ar autoritārām tendencēm baidās no saviem iedzīvotājiem. Viņi baidās no pilsoniskās sabiedrības un tās lomas jaunu radošu spēku virzīšanā, lai tie varētu veidoties un darboties.”

Sviatlana Tsikhanouskaya uzsvēra tiešo saikni starp Baltkrievijas un Ukrainas atbrīvošanu: “Eiropas nākotne izšķiras Ukrainas kaujaslaukos, Baltkrievijas pretošanās kustības cīņās un, protams, Eiropas galvaspilsētās.” Viņa aicināja ES iestādes atbalstīt cilvēkus, kuri cīnās uz vietas un trimdā, un ierosināja sadarbībā ar Baltkrievijas opozīciju atjaunot Austrumu partnerību, no kuras Baltkrievijas valdība ir izstājusies 2021. gadā.

“Mēs aicinām Baltkrievijas iestādes nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot apcietinātos cilvēkus un arodbiedrību pārstāvjus,” sacīja EESK Darba ņēmēju grupas priekšsēdētājs **Oliver Röpke**.

“Kā pilsoniskās sabiedrības pārstāvji mēs varam paust jūsu viedokli visām ES iestādēm, lai virzītu jūsu idejas par to, kas, jūsuprāt, varētu palīdzēt situācijai Baltkrievijā,” uzsvēra EESK Darba devēju grupas priekšsēdētājs **Stefano Mallia**.

Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupas priekšsēdētāja vietnieks **Simo Tiainen** sacīja: “Jūs esat stipra un drosmīga sieviete, Tsikhanouskaya kundze. Jūs bezbailīgi strādājat, lai jūsu valstij būtu labāka nākotne. Mēs esam jūsu pusē. Diktatūras vietā – demokrātiju Baltkrievijai!” (mt)

Atbalsts Ukrainas pilsoniskajai sabiedrībai j? turpina sniegt tik ilgi, cik nepieciešams.

Kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā ir apritējis gads, un tieši vienu dienu pirms iebrukuma gadadienas EESK pieņēma rezolūciju, kurā tā aicināja sekmēt Ukrainas ātru pievienošanos Eiropas Savienībai, pienācīgi ievērojot paplašināšanās principus. EESK

atbalsta ieceri izveidot īpašu pret Ukrainu vērstā agresijas nozieguma tribunālu un uzsver, ka pilsoniskajai sabiedrībai ir jāturpina atbalstīt Ukrainu tik ilgi, cik nepieciešams.

Februāra plenārsesijā pieņemtā rezolūcija [“Ukraina — gads pēc Krievijas iebrukuma — Eiropas pilsoniskās sabiedrības perspektīva”](#) ir jau trešā EESK rezolūcija par Ukrainu. Rezolūcija tika pieņemta debatēs, kuras bija veltītas tematam “Kara ietekme uz cilvēkiem Ukrainā un Eiropas Savienībā” un kurās piedalījās Ukrainas Pilsoņu brīvību centra vadītāja un Nobela Miera prēmijas 2022. gadam ieguvēja **Oleksandra Matviichuk** un Grieķijas NVO “METAdrasi – darbība migrācijas attīstībai” priekšsēdētāja **Lora Pappa**.

Rezolūcijā EESK aicina sekmēt Ukrainas pievienošanos Eiropas Savienībai. “Aicinām nodrošināt ātru Ukrainas pievienošanās procesu, pienācīgi ņemot vērā paplašināšanās principus. Ukrainas pilsoniskā sabiedrība un Ukrainas iedzīvotāji joprojām ir EESK augstākā prioritāte,” teica EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng**.

Rezolūcijā aicināts izveidot īpašu starptautisku pret Ukrainu vērstā agresijas nozieguma tribunālu. Emocionālā runā **Matviichuk kdze** ziņoja par vēl nepieredzētu Krievijas karaspēka pastrādāto kara noziegumu skaitu: “Ir pienācis laiks vārdus pārvērst lēmumos un stiprināt juridiskās procedūras, jo bez taisnīguma ilgstošs miers nav iespējams.”

Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupas priekšsēdētājs **Seamus Boland** sacīja: “Mēs atbalstām arī aicinājumu izveidot īpašu starptautisku pret Ukrainu vērstā agresijas nozieguma tribunālu”.

Kopš iebrukuma, kas sākās pirms gada, pilsoniskās sabiedrības organizācijas ir sniegušas atbalstu 8 miljoniem bēgļu un 6 miljoniem iekšzemē pārvietotu personu. “Tomēr jau sāk pārdīties nogurums,” pauž nožēlu **L. Pappa**.

Darba ņēmēju grupas priekšsēdētājs **Oliver Röpke** norādīja, ka Ukrainas pilsoniskajai sabiedrībai šeit nevajadzētu justies kā viesiem, tai jājūtas kā mājās, savukārt Darba devēju grupas priekšsēdētājs **Stefano Mallia** piebilda, ka pilsoniskā sabiedrība ir gatava darīt visu, kas vajadzīgs un cik ilgi nepieciešams, lai atbalstītu Ukrainu ceļā uz atveseļošanos. (mt)

Eiropas uzņēmumu arvien vairāk cīnās par kvalificētiem darba ņēmējiem

EESK 22. februāra plenārsesijā notika debates, kurās tika brīdināts par pieaugošajām uzņēmumu grūtībām iegūt kvalificētu

darbaspēku un norādīts, ka ir steidzami vajadzīga visaptveroša prasmju stratēģija visos līmeņos.

Debates notika saistībā ar Eiropas Prasmju gadu un EESK atzinuma "[Atbalsts pārmaiņām darba tirgū](#)" pieņemšanu. Tajās piedalījās ESAO Nodarbinātības, darba un sociālo lietu direktors **Stefano Scarpetta**, "SMEunited" priekšsēdētāja vietniece **Marianna Panebarco** un "Social Economy Europe" priekšsēdētājs **Juan Antonio Pedreño**.

Atklājot debates, EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng** sacīja: "Pēc pandēmijas paātrinātā digitalizācija, zaļināšana un darba organizācijas maiņa ir parādījusi, cik svarīga ir darba ņēmēju prasmju pilnveide un pārkvalifikācija, lai saglabātu cilvēku nodarbinātību un produktivitāti, it īpaši mūsu novecojošajā sabiedrībā."

Debašu dalībnieki pauda cerību, ka Eiropas Prasmju gads nepaliks tikai uz papīra, bet apliecinās sevi kā instruments mūžizglītības, apmācības un pārkvalificēšanās veicināšanai.

Viņi uzsvēra daudzas ar apmācību saistītas problēmas; tādas ir, piemēram, ierobežota darba ņēmēju līdzdalība, tostarp laika vai finanšu trūkuma dēļ vai tādas apmācības, kas neatbilst uzņēmumu vajadzībām.

Uzsvars tika likts uz būtisko lomu, kāda sociālajiem partneriem var būt centienos panākt prasmju atzišanu, lai palīdzētu cilvēkiem saglabāt nodarbinātību. Tika uzsvērtā arī sociālā dialoga kā īpaši svarīga instrumenta nozīme vajadzību apzināšanā un prasmju attīstīšanā darbavietās.

Gan EESK atzinumā, gan debatēs īpaša uzmanība tika pievērsta mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), jo tiem jau tagad ir grūtības atrast kvalificētus darbiniekus vai piedāvāt īpaši pielāgotas apmācības programmas.

"Eiropas darba tirgus pārveidē ir vajadzīga laba izpratne par to, kāda veida prasmes ir vajadzīgas turpmākām darba tirgus pārmaiņām, tostarp mazajos un vidējos uzņēmumos," sacīja EESK atzinuma ziņotāja **Mariya Mincheva**.

Atzinumā EESK pauda atbalstu tam, lai mūžizglītība kļūtu par neatņemamu elementu plašākās ekonomikas izaugsmes stratēģijās un atveseļošanas un noturības plānos. Tajā arī tika ierosināts, ka mazie un vidējie uzņēmumi būtu jāmudina strādāt tīklos un apkopot savas spējas, lai reaģētu uz divējādās pārkārtošanās problēmām.

Aplēses liecina, ka 128 miljoniem eiropiešu būs jāpilnveido savas prasmes un jāpārkvalificējas, lai saglabātu aktivitāti darba tirgū. Mazkvalificētiem darba ņēmējiem, kuru darbs ir visvairāk pakļauts automatizācijas riskam, ir vismazākā līdzdalība apmācībā, un novērotajā laikposmā ES 27 dalībvalstīs tajā ir piedalījušies tikai 4 %.

Arī pieaugušo līdzdalība kopumā ir zema, un noteiktā laika posmā ir piedalījušies tikai 11 %. Apmācību visvairāk apmeklē darba ņēmēji vecumā no 25 līdz 34 gadiem, un viņu apmeklētības līmenis ir 22 % salīdzinājumā ar vidējo līmeni, kas ir tikai 8 % visās vecuma grupās. (II)

Īstermiņa īres pakalpojumi: ES tiesību aktiem būtu jāpalīdz iegrozīt to ietekmi uz vietējo dzīvi un uzņēmumiem

Savā februāra atzinumā EESK uzsver, ka valstu un vietējās iestādes būtu jā mudina veikt ietekmes novērtējumus, lai noskaidrotu, kā izmitināšanas vietu īstermiņa īre, izmantojot tiešsaistes platformas, ietekmē vietējo iedzīvotāju un uzņēmumu, piemēram, viesnīcu un citu viesmīlības iestāžu, dzīvi.

Ziņojumā izklāstīta EESK nostāja attiecībā uz [Eiropas Komisijas regulu par mitināšanas vietu īstermiņa īres pakalpojumiem](#) (STR). EESK vēlas, lai Komisija ieteiktu valstu un vietējām iestādēm periodiski novērtēt, kā STR darbības tiešā vai netiešā veidā ietekmē vietējā tūrisma potenciālu, vietējo iedzīvotāju dzīvi, ilgtermiņa īrei pieejamās izmitināšanas iespējas, vietējo mājokļu tirgu, kā arī dzīves dārdzību konkrētajā teritorijā, nodarbinātību, piesārņojumu, vietējo tradīciju ievērošanu un uzņēmumus.

Nesenais izmitināšanas vietu īstermiņa īres pakalpojumu straujais pieaugums, izmantojot tiešsaistes platformas, kas Eiropas Savienībā tagad veido aptuveni ceturtdaļu no visām tūristu izmitināšanas vietām, ir radījis spriedzi vairākām kopienām. Daži mazāk zināmi reģioni un pilsētas ir guvušas labumu no vietējā tūrisma attīstības, pateicoties pieejamākiem izmitināšanas vietu īstermiņa īres pakalpojumiem, tomēr populārākajos tūrisma galamērķos tiek sasniegts lūzuma punkts. Tādās pilsētās kā Venēcija, Florence un Barselona konkurence ir izraisījusi viesnīcu un citu tradicionālo mitināšanas vietu kolīziju ar Airbnb un citām tiešsaistes platformām un pietuvinājusi vietējo dzīvi sastrēguma situācijai.

“Interesanta mums šķiet regulas iespējamā papildu ietekme,” norādīja ziņotājs **Marinel Dănuț Mureșan**, kurš izstrādāja atzinumu. “Lai gan pati regula attiecas tikai uz īstermiņa izmitināšanas datu vākšanu un kopīgošanu ES līmenī, tomēr netiešā veidā, ja valstu iestādes var saņemt šos datus no platformām, mēs varam iegūt dažus būtiskākus rezultātus. Ietekmes novērtējumi būtu svarīgs instruments politikas veidotājiem.”

EESK arī ierosināja ieviest apdrošināšanas polišu sistēmu, ko izmantotu izmitinātāji. Ar tām varētu aizstāt apgrūtināto atļauju piešķiršanas procedūras, par ko regulā teikts, ka vietējām pašvaldībām būtu jāizvairās no to uzspiešanas STR uzņēmumiem, bet nav norādīts, kā rīkoties. Šīs apdrošināšanas polises segtu lielāko daļu risku, kas izriet no STR darbībām, ļaujot apdrošinātājiem pārbaudīt izmitinātāju atbilstību noteikumiem.

Citi EESK priekšlikumi par to, kā uzlabot regulu, ietver vienkāršotu reģistrācijas procesu ar vienotu ES formātu un standartizētu pieeju informācijas līmenim attiecībā uz visām STR darbībām. (dm)

Steidzami jāpanāk vienošanās par ekonomikas pārvaldības sistēmas reformu

EESK savā 24. februāra plenārsesijā pieņēma atzinumu par Komisijas paziņojumu, kurā izklāstīti priekšlikumi par ekonomikas pārvaldības sistēmas reformu. EESK uzsver, ka ir ātri jāpanāk vienošanās, taču plānā trūkst detalizētas informācijas.

Kopš Māstrihtas līguma pieņemšanas 1992. gadā ES ekonomikas pārvaldības sistēma ir palīdzējusi radīt labvēlīgus apstākļus ekonomikas stabilitātei, izaugsmei un augstākam nodarbinātības līmenim Eiropā. Tomēr, lai gan laika gaitā sistēma ir attīstījusies, tā ir arī kļuvusi arvien sarežģītāka, un ne visi tās instrumenti un procedūras ir izturējušas laika pārbaudi.

Lai gan EESK piekrīt, ka ir ātri jāpanāk vienošanās pirms dalībvalstu budžeta procedūras 2024. gadam, tā arī uzsver, ka daudzas detaļas vēl ir jāfinalizē. Ierosinātajiem fiskālajiem strukturālajiem plāniem ir jānodrošina, ka parāda attiecība pret IKP samazinās vai saglabājas piesardzīgā līmenī. Vienlaikus noteikumos ir jāparedz pietiekama fiskālā telpa ieguldījumiem zaļās un digitālās pārkārtošanās jomā. Vissvarīgākais ir tas, ka, lai reformētais regulējums gūtu panākumus, būtiski svarīga ir lielāka atbildība par minētajiem noteikumiem.

“Ir steidzami jāreformē fiskālā sistēma. Daudzas dalībvalstis labvēlīgajos laikos nav pietiekami konsolidējušas savas publiskās finanses,” norādīja EESK ziņotājs **Krister Andersson**. “Piesardzīgas politikas trūkums kaitē visneaizsargātākajām sabiedrības grupām. Īpaši svarīga nozīme ir parāda līmeņa samazināšanai un parāda atmaksājamībai. Mēs piekrītam tam, ka ir ātri jāpanāk vienošanās pirms dalībvalstu budžeta procedūras 2024. gadam. (tk)

2023. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījums: labai komunikācijai jāparāda Eiropas projekta priekšrocības

EESK savā atzinumā, kas tika pieņemts 23. februārī, izteica piezīmes par Eiropas Komisijas paziņojumu par 2023. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu (GIP), mudinot Komisiju ieguldīt komunikācijā par problēmām, ar kurām saskaras ES, un par to, kas jādara, lai tās pārvarētu.

2023. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījums, kurā izklāstītas ES ekonomikas un nodarbinātības politikas prioritātes nākamajiem 12 līdz 18 mēnešiem, ir vērsts uz to, lai īstermiņā mazinātu enerģētikas satricinājumu negatīvo ietekmi, veicinot ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un palielinot ES ekonomisko un sociālo noturību vidējā termiņā.

Savā atzinumā Komiteja atzinīgi novērtēja prioritātes, kas noteiktas attiecībā uz konkurētspējīgu ilgtspēju, kā arī uzmanību, kas pievērsta sociālā dialoga stiprināšanai Eiropas Savienībā. Turklāt EESK uzsvēra labas komunikācijas nozīmi un aicināja Komisiju ieguldīt tajā. Lai uzlabotu vienotā tirgus darbību, EESK aicināja

nodrošināt taisnīgus darba apstākļus, efektīvu konkurenci un vairāk ņemt vērā pilsoniskās sabiedrības bažas. Komiteja arī mudināja dalībvalstis inflācijas problēmu risināšanā pieņemt reālistisku, mērenu un līdzsvarotu pieeju.

“Spēcīga, uzticama, kopīga apspriešanās par mūsu problēmām un to, kā ES ir mobilizējusies, lai tās pārvarētu, ir ļoti svarīga iedzīvotājiem, un tā novērsīs pārpratumus par Eiropas projektu un veicinās ideju “Eiropa visiem”, norādīja EESK ziņotājs **Gonçalo Lobo Xavier**. (tk)

[Uz robežas: Pilsoniskās sabiedrības dienu dalībnieki pauž bažas, bet vienlaikus ir arī pārliecināti par Eiropas pilsoniskās sabiedrības nākotni](#)

EESK Pilsoniskās sabiedrības dienas šogad notika no 1. līdz 3. martam, un to dalībnieki nāca klajā ar priekšlikumiem ne tikai par to, kā aizsargāt, bet arī paplašināt ES pilsonisko telpu un nodrošināt jaunākajām paaudzēm stabilu pamatu, lai tās varētu veidot dinamisku pilsonisko sabiedrību.

Pilsoniskās sabiedrības dienas notika trīs dienas – no 1. līdz 3. martam –, un tās bija veltītas tematam “Pilsoniskās sabiedrības organizācijas: demokrātijas pilārs un to nozīmīgā loma pašreizējo problēmu risināšanā”. Pasākums tika atklāts ar aicinājumu nostiprināt Eiropas Savienības pilsonisko telpu pret iekšējiem un ārējiem draudiem, un tā noslēgumā dalībnieki nāca klajā ar astoņos interaktīvos darbsemināros izdarītajiem secinājumiem. Priekšlikumi attiecas uz nozīmīgākajiem pilsoniskās sabiedrības nākotni ietekmējošajiem jautājumiem – gan uz 2024. gada ES Parlamenta vēlēšanām, gan pilsoņu paneļdiskusiju nākotni ES politikas veidošanā, Eiropas pusgadu, pilsoniskās sabiedrības finansēšanu u. c..

Atklāšanā EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng** uzsvēra, ka EESK ir atkārtoti vērsusi uzmanību uz apdraudējumiem, kas skar pilsonisko sabiedrību. “Tāpēc savās atsauksmēs par Komisijas izstrādāto Eiropas Demokrātijas rīcības plānu esam pauduši skaidru vēstījumu. Mēs aicinājam Komisiju izveidot īpašu pilsoniskajai sabiedrībai paredzētu pilāru un uzsvērām Eiropas pilsoniskās sabiedrības organizāciju un tīklu prasību izstrādāt Eiropas pilsoniskās sabiedrības stratēģiju.”

Eiropas demokrātijas un demogrāfijas jautājumu komisāre **Dubravka Šuica** atzina, ka demokrātiju nevar uzskatīt par pašsaprotamu. Mūsu pilsoniskās sabiedrības pastāvēšana nav pašsaprotama. Viņa uzsvēra, ka Komisija konferences par Eiropas nākotni iespaidā ir rīkojusies, un šogad 80 % leģislatīvo iniciatīvu ir tiešs konferencē pausto pilsoņu priekšlikumu rezultāts. “Mēs nopietni ņemām vērā jūsu apņemšanos. Mēs nopietni ņemām vērā konferences priekšlikumus,” viņa norādīja.

Tas bija pirmais pasākums, kas kopš Covid-19 pandēmijas sākuma notika pilnībā klātienē, un tajā piedalījās aptuveni 500 dalībnieku.

Pilns secinājumu izklāsts drīz būs pieejams EESK tīmekļa vietnē. EESK arī nodrošinās, ka tie sasniedz lielākās ES iestādes.

Pilsoniskās sabiedrības dienas organizē EESK kopā ar savu Sadarbības grupu, pulcējot Eiropas pilsoniskās sabiedrības organizācijas un tīklus.

GRUPU JAUNUMI

Jauns ceļš uz Ukrainas atjaunošanu

EESK Darba devēju grupa

Gadu pēc neattaisnojamā Krievijas iebrukuma Ukrainā Darba devēju grupa tikās ar Ukrainas uzņēmēju organizāciju vadītājiem, lai apspriestu pašreizējos uzņēmējdarbības apstākļus Ukrainā un

tiešā veidā iegūtu informāciju par to, kas Ukrainas uzņēmumiem ir vajadzīgs izdzīvošanai tagad un atjaunošanai turpmāk.

Iepriekšējā gadā Ukrainas IKP samazinājās par 30–35 %. Tiešo zaudējumu kopējās izmaksas tiek vērtētas gandrīz 130 miljardu ASV dolāru apmērā. Saskaņā ar dažādām aplēsēm 2,5–5 miljoni cilvēku ir zaudējuši darbu, un inflācijas līmenis ir 26,6 %.

“Tā kā daudzi darba ņēmēji, klienti un partneri pārceļas uz ārzemēm, zaudē savus uzņēmumus apšaudes un bombardēšanas laikā vai dodas uz fronti, ir grūti, it sevišķi mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, saglabāt augstu ienākumu līmeni,” sacīja Ukrainas Uzņēmēju savienības izpilddirektore **Kateryna Glazkova**.

Uzņēmumi saskaras ar virkni izaicinājumu: nespēja atgūt klientus, kas zaudēti piegādes ķēžu traucējumu, uzņēmumu pārceļšanās vai citu iemeslu dēļ; trūkst finanšu resursu; vispārēja nedrošība un nespēja eksportēt preces un sniegt pakalpojumus – tie ir jautājumi, kas nodarbina vairumu uzņēmumu vadītāju.

Gandrīz pusē uzņēmumu, kas pārstāvēti Eiropas Uzņēmējdarbības apvienībā, vadītāji saskata labas izredzes savu uzņēmumu attīstībai 2023. gadā. Tas secināts pētījumā [Business Forecast 2023](#), ko veica Eiropas Uzņēmējdarbības apvienība un banka “Raiffeisen Bank” ar uzņēmuma “Gradus Research” analītisko atbalstu. Šāgada rezultāti liecina, ka uzņēmumu vadītāju noskaņojums un prognozes ir pasliktinājušās, kā jau tika paredzēts. Salīdzinājumam – pagājušajā gadā 83 % uzņēmumu vadītāju prognozes bija pozitīvas.

Ukrainas Tirdzniecības palātas priekšsēdētājs **Gennadiy Chyzykov** uzsvēra, ka uzņēmumiem ir jāatsāk eksportēt, lai uzlabotu situāciju. “Tas ir izdzīvošanas jautājums,” viņš teica.

“Eksporta veicināšana ir izšķiroši svarīga, lai atjaunotu piegādes ķēdes, kas ir pārtrauktas, atgūtu Eiropas partnerus un mācītos no Eiropas pieredzes. Lai to panāktu, jāturpina veidot un pilnveidot “zaļos koridorus,”” piekrita Eiropas Uzņēmējdarbības apvienības izpilddirektore **Anna Derevyanko**.

“Iesaistīšana vienotā tirgus programmā ir pavērusi ceļu Ukrainas uzņēmumiem piekļūt ES tirgum un radījusi potenciālas jaunas iespējas, taču ir jāuzlabo sadarbība starp uzņēmumiem, lai tie saņemtu vajadzīgo palīdzību, konsultācijas un kontaktus darbības uzturēšanai,” tupināja **Anna Derevyanko**. “Tas nav sprints, tas ir maratons,” viņa piebilda.

Darba devēju grupa ir pilnībā atbalstījusi ES rīcību, kuras mērķis bija palīdzēt Ukrainai grūtajā brīdī un sākt darbu pie Ukrainas atjaunošanas, pat pirms beidzies karš. Mēs esam sazinājušies ar saviem kolēģiem Ukrainā un mudinājuši mūsu ES politikas veidotājus darīt visu iespējamo, lai palīdzētu Ukrainai vispirms izdzīvot un pēc tam apturēt Krievijas agresiju. Priekšsēdētājs **Stefano Mallia** teica: “Ukrainas uzņēmumu atbalstīšana, piemēram, atvieglojot tirgus pieejamību, ir ļoti svarīga Eiropas Savienībai. Pēdējos mēnešos ir pierādījies, ka Ukraina un ES ir likumsakarīgi partneri. Tas ir pamats, uz kā balstīties.”

[Ceļš uz sociālu Eiropu – Ukrainas parlaments pieņēmis sociālo tiesību un koplīguma sarunu aizsardzības likumu](#)

Sagatavojusi EESK Darba ņēmēju grupa

2023. gada 23. februārī Ukrainas parlaments balsojumā atbalstīja likumu sociālo tiesību nostiprināšanai, kas spēcinās sociālo dialogu un koplīguma sarunas. Tas kļūs par vienu no Ukrainas darba ņēmēju aizsardzības stūrakmeņiem un dos būtisku ieguldījumu ceļā uz pievienošanos Eiropas Savienībai.

Likums paredz obligātas kolektīvās sarunas. Arodbiedrībām tajā ir nostiprinātas tiesības meklēt vienošanos par koplīgumu, un ir aizsargātas arodbiedrību tiesības un privilēģijas koplīguma sarunās un sociālajā dialogā. Darba devējiem tajā noteikta prasība sniegt materiālu un tehnisku atbalstu arodbiedrību darbībai uzņēmumā, un koplīguma pasākumu finansēšana un izdevumi ir ietverti uzņēmuma obligāto un aizsargāto izdevumu vidū. Šajā likumā arodbiedrībām dotas ievērojamas iespējas darba apstākļu izmaiņu gadījumā, tostarp tiesības uzlikt veto arodbiedrības aktīvistu atlaišanai.

Likums ir pieņemts ar visa Ukrainas parlamenta politisko partiju spektra atbalstu, bet plašāk to atbalstījušas centriskās un centriski labējās partijas. Darba ņēmēju grupa ir solidāra ar Ukrainas tautas, arodbiedrību un pilsoniskās sabiedrības organizāciju vēlmi kara plosītajā valstī panākt mieru un sociālo taisnīgumu. Nenovērtējams ir to atbalsts humānās palīdzības sniegšanā un ekonomikas darbības uzturēšanā sarežģītos apstākļos, kad nereti nākas uzņemties personisku risku. Tām ir izšķiroša loma Ukrainas rekonstrukcijā, kurai jānotiek, stingri balstoties uz strādājošo un pilsoņu pamattiesībām. Šā likuma pieņemšana ir ļoti svarīga ne tikai Ukrainas darba ņēmēju aizsardzībai, bet arī kā viens no posmiem ceļā uz pievienošanos Eiropas Savienībai.

Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupa aicina piedalīties konferencē “Pilsoniskās sabiedrības organizāciju loma Eiropas demokrātijas aizstāvēšanā un stiprināšanā”

EESK Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupa

Kāda ir pilsoniskās sabiedrības organizāciju loma Eiropas demokrātijas stiprināšanā? Kāds ir pašreizējais stāvoklis pilsoniskās sabiedrības organizāciju un lēmumu pieņēmēju attiecībās? Kāpēc tas ir svarīgi, un ko varam mācīties no ES dalībvalstu paraugprakses?

EESK Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupa (PSO grupa) 30. martā organizē konferenci **“Pilsoniskās sabiedrības organizāciju loma Eiropas demokrātijas aizstāvēšanā un stiprināšanā”**, kurā tā kopīgi ar paneldiskusiju dalībniekiem no Eiropas iestādēm un pilsoniskās sabiedrības organizācijām centīsies atbildēt uz šiem un citiem jautājumiem.

Šis hibrīdpasākums notiks pirms Eiropas Komisijas **tiesību aktu kopuma par demokrātijas aizsardzību** publicēšanas un pirms pārskata par **Eiropas Demokrātijas rīcības plāna** īstenošanu, un konferences rezultātus izmantos debatēs par šiem jautājumiem.

Konference notiks **30. martā** no plkst. **9:15 līdz plkst. 13:00** pēc Centrāleiropas laika. Dalībnieki pasākumā var piedalīties vai nu EESK telpās **Briselē, vai tiešsaistē**, izmantojot videokonferenču platformu “Interactio”. Reģistrācija noslēgsies 26. martā.

Pasākuma lapā būs pieejams straumējums tiešsaistē angļu, franču un vācu valodā (lai pievienotos, iepriekšēja reģistrācija nav nepieciešama).

Lai iegūtu plašāku informāciju un reģistrētos, apmeklējiet pasākuma lapu:

<https://europa.eu/!9gPYcm>

Ja ir papildu jautājumi, lūdzam rakstīt uz šādu adresi: EU-Democracy@eesc.europa.eu

---

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Muzikālais uzvedums “There, out of sight”: EESK jaunatnes pasākums noslēdzas ar muzikālu vērtējumu Ukrainai

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā 24. martā tiks rīkots muzikāls priekšnesums jaunatnes pasākuma “Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi” noslēguma ceremonijā. Izrāde, kurā tiks atskaņotas dziesmas, kas stāsta par parastu varonību, būs vērtējums Ukrainas cīņai par demokrātiju un brīvību.

Priekšnesumu ar nosaukumu “Svit za ochi” (Tur, ārpus skata) izpildīs poļu teātra trupa “Theatre Navpaky”. Tajā būs apkopotas deviņas dziesmas, kas stāsta par jauniešiem, kuri saskaras ar dažādām dzīves pieredzēm sižetā, kas atspoguļo pašreizējos notikumus Ukrainā.

Izrādes ideja ir parādīt, ka ļaudis, kuri varonīgi cīnās par savu brīvību, ir nevis majestātiskas bronzas statujas, bet gan vienkārši cilvēki ar miesu un asinīm, ar savu dzīvi, saviem priekiem un savām dilemmām.

Dziesmas tiks atskaņotas ukraiņu valodā ar subtitriem angļu valodā. Izrāde piedāvā unikālu iespēju tiem skatītājiem, kuri nav ukraiņi, iepazīties ar ukraiņu kultūru.

Uzvedums notiks gadskārtējā EESK jaunatnes pasākuma “Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi” (23.-24. martā) noslēguma sesijas laikā. Simt pieci skolēni no 35 vidusskolām visā Eiropas Savienībā un kandidātvalstīs, tostarp Ukrainā un Moldovā, ieradīsies Briselē, lai apspriestu demokrātiju un jauniešu līdzdalību sabiedriskajā dzīvē. Viņi izmantos parlamentārās demokrātijas metodes, lai rosinātu veidus, kā uzlabot jauniešu līdzdalību ES politikas veidošanā. EESK pēc tam nodrošinās, ka viņu priekšlikumi nonāk pie ES iestādēm un lēmumu pieņēmējiem.

Izrādi var apmeklēt tikai ar ielūgumu, bet priekšnesuma ieraksts būs pieejams EESK tīmekļa vietnē.

Skatīt pasākuma Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi” [pilnu programmu](#). (ck/dm)

Redakcija

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Šī izdevuma līdzautori

Millie Tsoumani (mt)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)

Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinatoros

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adrese

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja
Jacques Delors Ņka, Rue Belliard 99, B-1040,
Bruxelles, Belgique
Tfālr. (+32 2) 546 94 76
E-pasts: eescinfo@eesc.europa.eu

“EESK Info” iznāk deviņas reizes gadā EESK plenārsesiju laikā. “EESK Info” ir pieejams 23 valodās.
“EESK Info” nav oficiāla atskaite par EESK darbību. Oficiāls atskaite tiek publicētas Eiropas
Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai citos Komitejas izdevumos.
Pārpublicēšana ir atļauta ar atsauci uz “EESK Info” (saite ir nosūtīta redaktoram).

04/2023